

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2018)0196

2016 m. metinė ataskaita „Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu“

2018 m. gegužės 3 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2016 m. metinės ataskaitos „ES finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu“ (2017/2216(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 325 straipsnio 5 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) Protokolą (Nr. 1) dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į SESV Protokolą (Nr. 2) dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl ankstesnių Komisijos ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) metinių ataskaitų,
- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 20 d. Komisijos ataskaitą „Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu. 2016 m. metinė ataskaita“ (COM(2017)0383) ir prie jo pridėtus Komisijos tarnybų darbo dokumentus (SWD(2017)0266, SWD(2017)0267, SWD(2017)0268, SWD(2017)0269 ir SWD(2017)0270),
- atsižvelgdamas į OLAF 2016 m. metinę ataskaitą ir OLAF priežiūros komiteto 2016 m. veiklos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2016 finansinių metų metinę biudžeto vykdymo ataskaitą kartu su institucijų atsakymais¹,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999², ir į Komisijos 2017 m. spalio 2 d. laikotarpio vidurio peržiūrą (COM(2017)0589 ir SWD(2017)0332),
- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu

¹ OL C 322, 2017 9 28, p. 1.

² OL L 248, 2013 9 18, p. 1.

sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis¹ (FIA direktyva),

- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002²,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos³,
 - atsižvelgdamas į Europos Komisijos užsakytą 2015 m. ataskaitą dėl PVM nepriemokos ir į 2016 m. balandžio 7 d. Komisijos komunikatą dėl PVM veiksmų plano (COM(2016)0148),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-105/14 – *Taricco ir kiti*⁴,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl informatorių vaidmens saugant Europos Sąjungos finansinius interesus⁵,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonę (A8-0135/2018),
- A. kadangi valstybės narės ir Komisija yra bendrai atsakingos už maždaug 74 proc. Sąjungos 2016 m. biudžeto įvykdymo; kadangi valstybės narės yra daugiausia atsakingos už nuosavų išteklių surinkimą, be kita ko, iš PVM ir muitų;
- B. kadangi patikimas viešųjų išlaidų valdymas ir ES finansinių interesų apsauga turėtų būti pagrindiniai ES piliečių pasitikėjimo didinimo politikos aspektai, užtikrinant, kad jų pinigai būtų naudojami tinkamai ir veiksmingai;
- C. kadangi norint užtikrinti, jog taikant supaprastinimo procesus būtų gaunami geri veiklos rezultatai, reikia reguliariai vykdyti veiklos auditus ir per juos vertinti indėlius, išlaidas, rezultatus ir poveikį;
- D. kadangi reikia tinkamai spręsti valstybių narių teisinių ir administracinių sistemų įvairovės klausimą, kad būtų šalinami pažeidimai ir kovojama su sukčiavimu; kadangi dėl to Komisija turėtų dėti daug daugiau pastangų ir užtikrinti, kad kova su sukčiavimu būtų vykdoma veiksmingai ir kad būtų pasiekta apčiuopiamesnių ir labiau patenkinančių rezultatų;
- E. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės narės prieš Sąjungos finansiniams interesams kenkiantį sukčiavimą imasi tų pačių priemonių, kurių jos imasi prieš savo pačių finansiniams interesams kenkiantį

¹ OL L 198, 2017 7 28, p. 29.

² OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

³ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁴ 2015 m. rugsėjo 8 d. Teisingumo Teismo (didžiosios kolegijos) sprendimas byloje *Taricco ir kiti*, C-105/14, ECLI:EU:C:2015:555.

⁵ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0022.

sukčiavimą;

- F. kadangi pažeidimų skaičiaus svyravimas gali būti susietas su daugiamečio programavimo ciklą raida (daugiau pažeidimų aptinkama ciklą pabaigoje dėl to, kad programos užbaigiamos), taip pat su kai kurių valstybių narių, linkusių apie didžiąją dalį ankstesnių daugiamečių programų pažeidimų pranešti vienu metu, vėlavimu pateikti ataskaitas;
- G. kadangi PVM yra svarbus ir vis didėjantis valstybių narių pajamų šaltinis – 2015 m. iš jo valstybės narės gavo beveik 1 035,3 mlrd. EUR pajamų ir jis papildė ES nuosavus išteklius 18,3 mlrd. EUR, t. y. sudarė 13,9 proc. visų tų metų ES pajamų;
- H. kadangi dabartinės PVM sistemos, ypač taikomos tarpvalstybiniam sandoriams, yra neapsaugotos nuo sukčiavimo ir mokesčių slėpimo strategijų, ir kadangi vien dėl dingusio prekiautojo sukčiavimo Bendrijoje (paprastai vadinamo karuseliniu sukčiavimu) 2015 m. prarasta maždaug 50 mlrd. EUR PVM pajamų;
- I. kadangi korupcijos atvejų, ypač organizuoto nusikalstamumo forma, yra visose valstybėse narėse ir tai ne tik apsunkina ES ekonomiką, bet ir daro žalą demokratijai ir teisinei valstybei visoje Europoje; kadangi tikslūs skaičiai nežinomi, nes Komisija nusprendė neskelbti duomenų ataskaitoje dėl ES kovos su korupcija politikos;
- J. kadangi sukčiavimas – tai tyčinio neteisėto veiksmo pavyzdys ir yra nusikalstama veika, o pažeidimas – tai taisyklių nesilaikymas;
- K. kadangi PVM nepriemoka 2015 m. sudarė maždaug 151,5 mlrd. EUR ir skirtingose šalyse skiriasi nuo mažiau kaip 3,5 proc. iki daugiau kaip 37,2 proc.;
- L. kadangi iki tol, kol bus sukurta Europos prokuratūra ir reformuotas Eurojustas, OLAF yra vienintelė Europos įstaiga, kurios veiklos sritis – Sąjungos finansinių interesų apsauga; kadangi keliose valstybėse narėse net po Europos prokuratūros sukūrimo OLAF bus vienintelė įstaiga, sauganti ES finansinius interesus;

Pažeidimų nustatymas ir pranešimas apie juos

1. su džiaugsmu pažymi, kad 2016 m. bendras žinomų sukčiavimu laikomų ir juo nelaikomų pažeidimų skaičius (19 080 atvejų) sumažėjo 15 proc., palyginti su 2015 m. (22 349 atvejais), ir kad jų vertė sumažėjo 8 proc. (nuo 3,21 mlrd. EUR 2015 m. iki 2,97 mlrd. EUR 2016 m.);
2. pažymi, kad šiek tiek (3,5 proc.) sumažėjo žinomų sukčiavimu laikomų pažeidimų skaičius, taigi toliau tęsiasi 2014 m. prasidėjusi jų mažėjimo tendencija; tikisi, kad tokių sumų sumažėjimas – nuo 637,6 mln. EUR 2015 m. iki 391 mln. EUR 2016 m. – susijęs su faktiniu sukčiavimo mažėjimu, o ne su nepajėgumu aptikti sukčiavimo atvejus;
3. primena, kad ne visi pažeidimai padaryti sukčiaujant ir kad svarbu aiškiai atskirti klaidas nuo sukčiavimo;
4. mano, kad Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas sukčiavimo aptikimo srityje nėra pakankamai efektyvus; taigi primygtinai ragina imtis priemonių, siekiant užtikrinti glaudesnę, veiksmingesnę ir efektyvesnę bendradarbiavimą;
5. apgailestauja, jog ne visos valstybės narės iki šiol yra patvirtinusios nacionalines kovos

su sukčiavimu strategijas; ragina Komisiją aktyviai padėti valstybėms narėms rengti jų nacionalines kovas su sukčiavimu strategijas visų pirma dėl to, kad jos valdo maždaug 74 proc. ES biudžeto;

6. dar kartą ragina Komisiją nustatyti vienodą palyginamų duomenų apie pažeidimus ir sukčiavimo atvejus rinkimo iš valstybių narių sistemą, standartizuojant pranešimo procesą bei užtikrinant teikiamų duomenų kokybę ir palyginamumą;
7. reiškia susirūpinimą dėl esamų valstybių narių ataskaitų teikimo proceso skirtumų, nes tai gali sudaryti klaidingą įspūdį apie kontrolės veiksmingumą; ragina Komisiją toliau padėti valstybėms narėms didinti patikrų lygį ir kokybę ir dalytis geriausia patirtimi kovos su sukčiavimu srityje;

Direktyva dėl finansinių interesų apsaugos (FIA direktyva) ir Europos prokuratūros reglamentas¹

8. teigiamai vertina tai, kad patvirtinta FIA direktyva, kuria nustatomos būtiniausias taisyklės, susijusios su nusikalstamų veikų ir sankcijų Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo srityje apibrėžtimi, kuri apima tarpvalstybinį sukčiavimą PVM, dėl kurio patiriama žala iš viso sudaro bent 10 mln. EUR; vis dėlto primena, kad šį ribinį rodiklį Komisija įvertins iki 2022 m. liepos 6 d.; palankiai vertina tai, kad į FIA direktyvos taikymo sritį patenka ir sukčiavimas PVM, nes tai ypač svarbu siekiant aktyviau kovoti su tarpvalstybiniu sukčiavimu PVM; mano, kad ta direktyva – tai pirmasis žingsnis siekiant suderintos Europos baudžiamosios teisės; pažymi, kad direktyvoje pateikiama korupcijos apibrėžtis ir apibrėžiamos sukčiavimo rūšys, kurios turėtų būti kriminalizuojamos;
9. teigiamai vertina 20 valstybių narių sprendimą steigti Europos prokuratūrą pagal tvirtesnio bendradarbiavimo procedūrą; ragina OLAF ir Europos prokuratūrą vykdyti veiksmingą papildomumu paremtą bendradarbiavimą, vengti dvigubų struktūrų, kompetencijos neatitikties ir dėl kompetencijos trūkumo atsirandančių teisinių spragų; vis dėlto apgailestauja, kad ne visos ES valstybės narės pageidavo dalyvauti šioje iniciatyvoje, ir pabrėžia, jog svarbu visose valstybėse narėse išlaikyti vienodą sukčiavimo atvejų aptikimo veiksmingumo lygį; ragina Komisiją skatinti iki šiol nenorinčias dalyvauti valstybes nares prisijungti prie Europos prokuratūros;
10. ragina iniciatyvoje dalyvaujančias valstybes nares ir Komisiją imtis parengiamojo darbo, kad Europos prokuratūra pradėtų veikti kuo greičiau, ir glaudžiai įtraukti Parlamentą į procedūras, visų pirma skiriant vyriausiąjį prokurorą; ragina Komisiją kuo greičiau paskirti Europos prokuratūros laikinąjį administracijos direktorių, laikantis Europos prokuratūros reglamento 20 straipsnio; primygtinai ragina skirti pakankamai darbuotojų ir išteklių Europos prokuratūrai dar prieš jos oficialią veiklos pradžią; pakartoja, kad Europos prokuratūra privalo būti nepriklausoma;
11. ragina valstybes nares, Europos prokuratūrą, Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF) ir Eurojustą veiksmingai bendradarbiauti; primena, kad dar nebaigtos derybos dėl Eurojusto reglamento; pabrėžia, kad reikia aiškiai apibrėžti atitinkamas Eurojusto, OLAF ir Europos prokuratūros kompetencijas; pabrėžia, kad, siekiant ES lygmeniu

¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

tikrai veiksmingai kovoti su sukčiavimu, Europos prokuratūra, Eurojustas ir OLAF turės sklandžiai bendradarbiauti politikos ir veiklos srityse, kad būtų išvengta bet kokio galimo užduočių dubliavimosi; atsižvelgdamas į tai pakartoja, kad reikia kiek galima greičiau nustatyti ir patvirtinti trijų įstaigų darbo tvarką, laikantis Europos prokuratūros reglamento 99 ir 101 straipsnių; primygtinai tvirtina, kad Europos prokuratūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai spręsti konfliktus dėl kompetencijos su jos užduočių vykdymu susijusiais atvejais;

Pajamos – nuosavi ištekliai

12. yra susirūpinęs, kad 2015 m. dėl PVM nepriemokos ir sukčiavimo Bendrijos PVM patirti 159,5 mlrd. EUR pajamų nuostoliai;
13. palankiai vertina tai, kad patvirtintos trumpalaikės kovos su PVM nuostoliais priemonės, nurodytos 2016 m. balandžio 7 d. paskelbtame Komisijos veiksmų plane „Bendros ES PVM erdvės kūrimas“; pabrėžia, kad siekiant spręsti problemas, susijusias su tarpvalstybiniu sukčiavimu PVM, reikia numatyti tvirtas, koordinuotas ir skubias priemones; primygtinai ragina Komisiją paspartinti savo procedūras, pagal kurias teikiami pasiūlymai dėl veiksmų plane numatytos galutinės PVM sistemos, kad būtų išvengta mokestinių pajamų praradimo ES ir valstybėse narėse;
14. apgailestauja, kad, nors visų sukčiavimu laikomų ir juo nelaikomų atvejų, susijusių su tradiciniais nuosavais ištekliais (TNI), skaičius sumažėjo nuo 5 514 atvejų 2015 m. iki 4 647 atvejų 2016 m., visa su jais susijusi suma nuo 445 mln. EUR išaugo iki 537 mln. EUR ir yra 13 proc. didesnė už vidutinę 2012–2016 metų sumą;
15. itin susirūpinęs pažymi, kad pastaraisiais metais išaugo tabako kontrabanda į ES ir apskaičiuota, kad dėl jos kasmet prarandama 10 mlrd. EUR ES biudžeto ir valstybių narių biudžetų viešųjų pajamų, sykiu ji yra pagrindinis organizuoto nusikalstamumo, įskaitant terorizmą, šaltinis; mano, jog būtina, kad valstybės narės imtųsi aktyvesnių kovos su šia neteisėta veikla veiksmų ir, pvz., sustiprintų valstybių narių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija procedūras;
16. atkreipia dėmesį į OLAF ir valstybių narių, bendradarbiaujant su įvairiomis trečiųjų šalių tarnybomis ir Pasaulio muitinių organizacija (PMO), bendrai vykdytų dvylikos muitinių operacijų rezultatus – per šias operacijas sulaikyta apie 11 mln. cigarečių, 287 000 cigarų, 250 tonų kitų tabako gaminių, 8 tonos kanapių ir 400 kg kokaino;
17. pažymi, kad muitinis tikrinimas, vykdytas prekių įforminimo metu, ir kovos su sukčiavimu tarnybų atliekami patikrinimai buvo sėkmingiausi metodai nustatant sukčiavimo atvejus, susijusius su ES biudžeto pajamomis;
18. yra susirūpinęs dėl muitinio tikrinimo ir su juo susijusio muitų, kurie yra ES biudžeto nuosavų išteklių šaltinis, surinkimo; primena, kad už patikrinimų, ar importuotojai laikosi tarifų ir importo taisyklių, vykdymą atsakingos valstybių narių muitinės;
19. apgailestauja dėl ES vykdomų muitinės kontrolės veiksmų skirtumų ir dėl didelio skaičiaus sukčiavimo atvejų, nes tai daro neigiamą poveikį nuosavų išteklių surinkimo sistemai; ragina Komisiją sustiprinti bendrą muitinės kontrolės politiką ir numatyti realų teisės aktų suderinimą, kad būtų geriau surenkami savi tradiciniai ištekliai ir siekiant užtikrinti ES saugumą bei ekonominių interesų apsaugą, visų pirma didžiausią dėmesį skiriant kovai su nelegalių ir padirbtų gaminių prekyba;

20. apgailestauja, kad 2013–2016 m. buvo nepakankamai įvertinti iš Kinijos importuojami drabužiai ir avalynė juos įvežant į daugelį Europos šalių, visų pirma Jungtinę Karalystę;
21. pabrėžia, kad OLAF rekomendavo Komisijai iš Jungtinės Karalystės vyriausybės susigrąžinti trūkstantą 1 987 mlrd. EUR sumą, kuri turėjo patekti į Sąjungos biudžetą;
22. apgailestauja dėl to, kad Komisija negali apskaičiuoti visos lėšų, susigrąžintų laikantis OLAF rekomendacijų dėl susigrąžinimo, sumos; primygtinai ragina Komisiją kasmet teikti ataskaitą apie ES nuosavų išteklių sumą, susigrąžintą laikantis OLAF pateiktų rekomendacijų, nustatyti sistemą, kurią taikant būtų galima apskaičiuoti visas susigrąžintas sumas, pranešti apie sumas, kurias dar reikia susigrąžinti ir OLAF metinėse ataskaitose skelbti išsamią informaciją apie bendradarbiavimą laikantis rekomendacijų ir faktiškai susigrąžintas sumas;
23. mano, kad Komisija kasmet turėtų pateikti duomenis apie PVM nepriemoką ir muitų nepriemoką palyginant numatytas ir iš tiesų gautas įmokas;

Išlaidos

24. apgailestauja, kad, palyginti su praėjusiais metais, žinomų sukčiavimų nelaikomų pažeidimų, susijusių su tiesioginėmis išlaidomis, padaugėjo 16 proc., tuo tarpu visuose kituose biudžeto sektoriuose, priešingai, tokių pažeidimų sumažėjo;
25. apgailestauja, kad ketvirtus metus iš eilės didėjo sukčiavimų laikomų pažeidimų, susijusių su tiesioginiu valdymu, skaičius (16 atvejų 2015 m. ir 49 atvejai 2016 m.) ir vertė (0,78 mln. EUR 2015 m. ir 6,25 mln. EUR 2016 m.); prašo Komisijos iki 2018 m. pabaigos pateikti konkretų sukčiavimo šioje srityje mažinimo planą;
26. pažymi, kad žinomų sukčiavimų laikomų ir juo nelaikomų pažeidimų, susijusių su Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP), skaičius vis dar yra dvigubai didesnis nei 2012 m., nors tokių pažeidimų ir sumažėjo nuo 3 250 atvejų 2015 m. iki 2 676 atvejų 2016 m., tačiau norėtų pabrėžti, kad atitinkamos sumos 2016 m. buvo tik 8 proc. didesnės nei 2012 m.; be to, pažymi, kad, nors 2015–2016 m. bendras sukčiavimų laikomų ir juo nelaikomų pažeidimų, susijusių su šiuo fondu, skaičius sumažėjo 16 proc., sukčiavimų laikomų pažeidimų skaičius išaugo 17 proc., tačiau teigiamai vertina tai, kad finansinės sumos, susijusios su sukčiavimų laikomais pažeidimais, sumažėjo daugiau nei 50 proc.; taip pat pažymi, kad sukčiavimų laikomi pažeidimai, susiję su EŽŪFKP, per pastaruosius penkerius metus sudaro maždaug 0,5 proc. mokėjimų;
27. pažymi, kad 2016 m. buvo padaryta 8 497 sukčiavimų laikomų ir juo nelaikomų pažeidimų, susijusių su sanglaudos politika ir žuvininkyste, o tai yra 22 proc. mažiau nei 2015 m., tačiau 25 proc. daugiau nei pastarųjų penkerių metų vidurkis; taip pat pažymi, kad su pažeidimais susijusios finansinės sumos buvo 5 proc. mažesnės nei 2015 m.; atkreipia dėmesį į tai, kad 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu sukčiavimų laikomi pažeidimai padarė poveikį 0,42 proc. įsipareigojimų asignavimų, o sukčiavimų nelaikomi pažeidimai – 2,08 proc. įsipareigojimų asignavimų;
28. teigiamai vertina tai, kad su sanglaudos politikos ir žuvininkystės srityse padarytais žinomais sukčiavimų laikomais pažeidimais susijusios finansinės sumos sumažėjo beveik 50 proc. – nuo 469 mln. 2015 m. iki 235 mln. 2016 m.;
29. labai suserimęs pažymi, kad sumos, susijusios su Sanglaudos fonde 2007–2013 m.

programavimo laikotarpiu padarytais pažeidimais, toliau didėja (nuo 277 mln. EUR 2015 m. iki 480 mln. EUR 2016 m.), priešingai kitiems fondams (ERPF, ESF ir EŽF) – šiuose pastebima stabilizavimosi ar net mažėjimo tendencija;

30. yra nustebęs, kad beveik trečdaliu 2016 m. žinomų sukčiavimų laikomų pažeidimų sanglaudos politikos srityje atvejų nebuvo pateikta jokios informacijos apie atitinkamą prioritetinę sritį, o toks informacijos trūkumas trukdo palyginti duomenis su ankstesniais metais; ragina Komisiją ir valstybes nares ištaisyti tokią padėtį;
31. reiškia susirūpinimą dėl patikrų, susijusių su tarpininkų valdomomis finansinėmis priemonėmis, ir dėl trūkumų, kurie paaiškėjo atlikus paramos gavėjų registruotų būstinių kontrolę; pabrėžia, kad reikia numatyti, jog tiesioginės ir netiesioginės paskolos suteikiamos tik paskelbus kiekvienos šalies finansinius ir apskaitos duomenis ir tik paramos gavėjams ir finansiniams tarpininkams, kurie dalyvauja finansavimo procedūrose, pateikęs duomenis apie faktinę nuosavybę;
32. tikisi, kad supaprastinus administracines taisykles, kaip reikalaujama 2014–2020 m. laikotarpiu taikomose bendrosiose nuostatose, bus sudarytos sąlygos sumažinti sukčiavimų nelaikomų pažeidimų skaičių, lengviau nustatyti sukčiavimo atvejus, o ES lėšos taps prieinamesnės naudos gavėjams;
33. pažymi, kad toliau mažėja žinomų pažeidimų skaičius Pasirengimo narystei pagalbos srityje – tai susiję su laipsnišku pasirengimo narystei programų nutraukimu; vis dėlto pažymi, kad Turkija vis dar yra šalis, kurioje padaroma daugiausia pažeidimų (tiek laikomų, tiek nelaikomų sukčiavimų) – jie sudaro daugiau nei 50 proc. žinomų atvejų;
34. susidomėjęs laukia rezultatų, gautų taikant ankstyvo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą (EDES) – ją Komisija taiko nuo 2016 m. sausio 1 d.;
35. mano, kad valstybės narės turėtų glaudžiau bendradarbiauti keisdamosi informacija; nurodo, kad daugelis valstybių narių neturi konkrečių kovos su organizuotu nusikalstamumu teisės aktų, nors organizuotas nusikalstamumas pasireiškia tarpvalstybinėje veikloje ir sektoriuose, kurie daro poveikį ES finansiniams interesams, kaip antai kontrabanda ar pinigų padirbinėjimas; mano, jog labai svarbu, kad valstybės narės naudotų veiksmingas kovos su didėjančiu sukčiavimu tarptautinimu priemones, ir ragina Komisiją numatyti bendrus paramos kovai su tokiu sukčiavimu standartus;

Viešieji pirkimai

36. primena, kad per pastarąjį programavimo laikotarpį viešieji pirkimai buvo vienas iš pagrindinių klaidų šaltinių, ir pažymi, kad pažeidimų dėl viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo lygis vis dar yra aukštas; dar kartą ragina Komisiją sukurti duomenų bazę, kurioje būtų registruojami pažeidimai ir kuri galėtų būti pagrindas pagrįstai ir visapusiškai viešųjų pirkimų klaidų dažnio, rimtumo ir priežasčių analizei; ragina atitinkamas valstybių narių valdžios institucijas sudaryti nuosavas pažeidimų, be kita ko, susijusių su viešaisiais pirkimais, duomenų bazines ir jas analizuoti, taip pat bendradarbiauti su Komisija ir pateikti tokius duomenis tokia forma ir tokiu laiku, kad tai palengvintų Komisijos darbą; ragina Komisiją kuo greičiau pradėti stebėti ir vertinti Direktyvų 2014/24/ES ir 2014/25/ES dėl viešųjų pirkimų perkėlimą į nacionalinę teisę;
37. dar kartą ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis nuostatų, kuriomis nustatomos sanglaudos politikos *ex ante* sąlygos, visų pirma viešųjų pirkimų srityje; ragina

valstybes nares dėti daugiau pastangų Komisijos metinėje ataskaitoje nurodytose srityse, ypač viešųjų pirkimų, finansinių nusikaltimų, interesų konfliktų, korupcijos, informavimo apie pažeidimus ir sukčiavimo sąvokos apibrėžimo srityse;

Nustatytos problemos ir būtinos priemonės

Geresnės patikros

38. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis griežtesnių sukčiavimo pažeidimų šalinimo priemonių; mano, kad sukčiavimu nelaikomi pažeidimai turėtų būti šalinami administracinėmis priemonėmis, visų pirma taikant skaidresnius ir paprastesnius reikalavimus;
39. pabrėžia, kad sistema, kuria naudojamosi kompetentingos institucijos gali keistis informacija, turėtų sudaryti galimybę tarp dviejų ar daugiau valstybių narių atlikti apskaitos įrašų kryžminę patikrą siekiant išvengti tarpvalstybinio sukčiavimo, susijusio su struktūriniais ir investicijų fondais, ir taip užtikrinti kompleksinį ir visa apimančią požiūrį į valstybių narių finansinių interesų apsaugą; pakartoja prašymą Komisijai pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl abipusės administracinės pagalbos tuose Europos fondais besinaudojančiuose sektoriuose, kuriuose tokia praktika dar nenumatyta;
40. remia programą „Hercule III“, kuri yra tinkamas požiūris „geriausias kiekvieno euro panaudojimas“ pavyzdys; pabrėžia šios programos svarbą ir indėlį stiprinant muitinių gebėjimus kovoti su tarpvalstybiniais organizuotais nusikaltimais ir užkirsti kelią suklastotų ir kontrabandinių prekių pateikimui į valstybes nares;
41. palankiai vertina nepriklausomą programos „Hercule III“ laikotarpio vidurio vertinimą, kuris buvo pateiktas Europos Parlamentui ir Tarybai 2018 m. sausio 11 d.;
42. reiškia susirūpinimą dėl padaugėjusių sukčiavimo atvejų, susijusių su PVM, visų pirma dėl vadinamojo karuselinio sukčiavimo; pritaria Komisijos pasiūlymui dėl Tarybos direktyvos, pagal kurią valstybės narės, laikydamosi tam tikrų griežtų sąlygų, galėtų taikyti bendrąjį atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą; atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą dėl PVM supaprastinimo paketo ir dėl MVĮ išlaidų, susijusių su reikalavimų laikymusi, mažinimo, kad būtų sukurtos MVĮ augimą ir palankią tarpvalstybinę prekybą skatinančios sąlygos; ragina Komisiją pateikti išsamų, ilgalaikį ir visoje ES taikomą sukčiavimo PVM problemos sprendimą; ragina visas valstybes nares dalyvauti visoje EUROFISC vykdomoje veikloje, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija ir koordinuoti politiką ir taip padėti kovoti su tokiu sukčiavimu, kuris kenkia ES ir nacionaliniams biudžetams;
43. ragina Komisiją paskelbti viešą metinę ataskaitą dėl ES lėšų naudojimo, taip pat dėl Europos investicijų banko (EIB) ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) pinigų pervedimų į lengvatinio apmokestinimo struktūras, įskaitant sustabdytų projektų skaičių ir pobūdį, aiškinamąsias pastabas dėl projektų sustabdymo pagrindo ir tolesnius veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad jokiais ES lėšomis nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedama kenkiant ES finansiniams interesams;
44. atkreipia dėmesį į tai, kad būtinas visiškas išlaidų apskaitos, ypač susijusios su infrastruktūros darbais, kurie finansuojami tiesiogiai naudojant ES lėšas ar finansines priemones, skaidrumas; ragina Komisiją užtikrinti ES piliečiams laisvą prieigą prie

informacijos apie bendrai finansuojamus projektus;

Prevenција

45. laikosi nuomonės, kad, siekiant sumažinti sukčiavimo naudojant ES lėšas lygį, labai svarbi yra prevencijos veikla;
46. teigiamai vertina Komisijos ir OLAF prevencijos veiklą ir ragina gerinti ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos (EDES) ir Kovos su sukčiavimu informacinės sistemos (AFIS) įgyvendinimą, taip pat užbaigti rengti nacionalines kovos su sukčiavimu strategijas;
47. ragina Komisiją ir toliau paprastinti finansinį reglamentavimą ir visas kitas administracines taisykles; prašo Komisijos labai atidžiai įvertinti valstybių narių veiklos programų finansavimo gairių aiškumą ir pridėtinę vertę;
48. ragina Komisiją parengti visų ES politikos įgyvendinimo procesų skaitmeninimo sistemą (kvietimai teikti pasiūlymus, taikymas, vertinimas, įgyvendinimas ir mokėjimai), kurią taikytų visos valstybės narės;
49. mano, kad skaidrumas yra svarbi priemonė siekiant kovoti su sukčiavimu; ragina Komisiją parengti sistemą, kurią naudotų valstybės narės ir pagal kurią būtų viešai skelbiami visi projektų, finansuojamų Europos lėšomis, įgyvendinimo veiksmi, įskaitant mokėjimus;

Informatoriai

50. pabrėžia, kad informatoriai atlieką svarbų vaidmenį sukčiavimo prevencijos, nustatymo ir pranešimo apie jį srityje ir primygtinai primena, kad būtina informatorius apsaugoti; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti būtiniausią ES informatorių apsaugos lygį;
51. primena savo 2017 m. vasario 14 d. ir 2017 m. spalio 24 d. rezoliucijas¹ dėl informatorių apsaugos ir primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją nedelsiant įgyvendinti juose pateiktas rekomendacijas;
52. pakartoja savo raginamą Komisijai nedelsiant pateikti horizontaliojo pobūdžio pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl informatorių apsaugos, siekiant veiksmingai užkirsti kelią Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiam sukčiavimui ir su juo kovoti;
53. atkreipia dėmesį į atviras viešąsias konsultacijas, kurias 2017 m. kovo – gegužės mėn. surengė Komisija, siekdama surinkti nuomones dėl informatorių apsaugos nacionaliniu ir ES lygmenimis; tikisi, kad ateinančiais mėnesiais informatorių apsauga ES bus sustiprinta įgyvendinant planuojamą Komisijos iniciatyvą; primena savo 2017 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl informatorių vaidmens saugant ES finansinius interesus;
54. ragina Komisiją ir valstybes nares priimti priemones, kuriomis būtų apsaugotas informacijos šaltinių konfidencialumas, kad būtų užkirstas kelias bet kokiems diskriminaciniams veiksams ar grasinimams;

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0402.

Kova su korupcija

55. apgailestauja, kad Komisija nebemano, jog reikia skelbti ES kovos su korupcija ataskaitą, o tai kliudo tinkamai įvertinti korupcijos mastą; primena apie savo 2017 m. gruodžio 13 d. rekomendaciją Tarybai ir Komisijai, parengtą atlikus tyrimą dėl pinigų plovimo, mokesčių vengimo ir slėpimo tyrimo¹, kurioje jis pažymėjo, kad kovos su korupcija stebėseną Komisija toliau vykdydama Europos semestro procesą; laikosi nuomonės, kad per šį procesą kovą su korupcija gali užgožti kiti ekonominiai ir finansiniai klausimai; ragina Komisiją rodyti pavyzdį ir atnaujinti ataskaitos skelbimą, taip pat išsipareigoti parengti daug patikimesnę ir visapusišką kovos su korupcija strategiją; nurodo, kad kova su korupcija yra klausimas, susijęs su policijos ir teisminių bendradarbiavimu – politikos sritimi, kurioje Parlamentas yra viena iš teisėkūros institucijų ir turi visapusiškus tikrinimo įgaliojimus;
56. pabrėžia, kad korupcija yra labai didelis iššūkis ES ir valstybėms narėms ir kad, nepritaikius veiksmingų kovos su ja priemonių, korupcija kenkia ES ekonominės veiklos rezultatams, teisinės valstybės principo taikymui ir demokratinių institucijų Sąjungoje patikimumui bei pasitikėjimui tomis institucijomis; primena, kad savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliucijoje su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo² konkrečiai buvo raginama rengti metinę demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių ataskaitą (Europos DTP ataskaita), kurioje būtų pateikiamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, įskaitant ypatingą dėmesį korupcijai;
57. apgailestauja, kad naujoji direktyva dėl viešųjų pirkimų iki šiol nelabai pagerino ES vidaus korupcijos lygio nustatymą, ir ragina Komisija numatyti veiksmingas priemones, kuriomis būtų padidintas sutarčių sudarymo ir subrangos procedūrų skaidrumas;
58. ragina valstybes nares besąlygiškai ratifikuoti ES kovos su pinigų plovimu direktyvą ir pradėti naudoti viešą įmonių, taip pat patikos fondų, tikrųjų savininkų registrą;
59. pakartoja savo raginimą Komisijai sukurti griežtų rodiklių ir lengvai pritaikomų vienetų kriterijų sistemą, pagrįstą Stokholmo programoje nustatytais reikalavimais, kad būtų išmatuotas korupcijos lygis valstybėse narėse ir įvertinta jų kovos su korupcija politika; ragina Komisiją nustatyti korupcijos indeksą, pagal kurį valstybes nares būtų galima suskirstyti eiliškumo tvarka; laikosi nuomonės, kad korupcijos indeksas galėtų būti patikimas pagrindas, kuriuo remdamasi Komisija galėtų parengti konkrečių šalių kontrolės mechanizmą, kurį naudojant būtų kontroliuojamas ES išteklių panaudojimas;
60. pakartoja, kad prevencija turėtų apimti nuolatinius mokymus ir paramą, teikiamus už lėšų valdymą ir kontrolę atsakingiems kompetentingų institucijų darbuotojams, taip pat valstybių narių keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais; primena lemiamą vietos ir regioninės valdžios institucijų bei suinteresuotųjų subjektų vaidmenį kovojant su sukčiavimu;
61. primena, kad Komisija neturi galimybės susipažinti su informacija, kuria keičiasi valstybės narės, kad galėtų užkirsti kelią dingusio prekiautojo sukčiavimui Bendrijoje, paprastai vadinamam karuseliniu sukčiavimu, ir su juo kovoti; laikosi nuomonės, kad Komisija turėtų galėti pasinaudoti tinklu „Eurofisc“, kad galėtų geriau kontroliuoti,

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0491.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0409.

vertinti ir gerinti valstybių narių keitimąsi duomenimis; ragina visas valstybes nares dalyvauti visoje tinklo „Eurofisc“ vykdomoje veikloje, siekiant palengvinti ir paspartinti keitimąsi informacija su tokiomis teisminėmis ir teisėsaugos institucijomis, kaip Europolas ir OLAF, kaip rekomendavo Audito Rūmai; ragina valstybes nares ir Tarybą suteikti Komisijai galimybę naudotis šiais duomenimis, kad būtų skatinamas bendradarbiavimas, stiprinamas duomenų patikimumas ir kovojama su tarpvalstybinio nusikalstamumu;

Tiriamoji žurnalistika

62. laikosi nuomonės, kad tiriamoji žurnalistika atlieka pagrindinį vaidmenį siekiant ES ir valstybėse narėse gerinti būtino skaidrumo lygį ir kad reikia ją skatinti ir remti teisinėmis priemonėmis tiek valstybėse narėse, tiek Sąjungoje;

Tabakas

63. atkreipia dėmesį į Komisijos sprendimą neatnaujinti susitarimo su „Philip Morris International“ (PMI), kuris baigė galioti 2016 m. liepos 9 d.; primena, kad 2016 m. kovo 9 d. Parlamentas paprašė Komisijos¹, pasibaigus PMI susitarimo galiojimo laikui, jo neatnaujinti, nepratęsti ir dėl jo iš naujo nesiderėti; mano, kad ir kiti trys susitarimai (BAT, JTI ir ITL) turėtų būti nutraukti nuo 2019 m. gegužės 20 d.; ragina Komisiją iki 2018 m. pabaigos pateikti ataskaitą dėl trijų likusių susitarimų nutraukimo įvykdomumo;
64. primygtinai ragina Komisiją parengti visas būtinas ES lygmens priemones, siekiant užtikrinti PMI tabako gaminių stebėseną ir sekimą ir imtis teisinių veiksmų, jei būtų neteisėtai konfiskuota šio gamintojo gaminių, kol bus visapusiškai taikytinos visos Tabako gaminių direktyvos nuostatos, kad nebūtų jokių reglamentavimo spragų laikotarpiu nuo PMI susitarimo galiojimo pabaigos iki Tabako gaminių direktyvos ir Tabako kontrolės pagrindų konvencijos įsigaliojimo;
65. palankiai vertina tai, kad Komisija pritaria skubiam Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Protokolo dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavimui, nes šis protokolas yra pirmasis daugiašalis teisinis dokumentas, kuriuo siekiama visapusiškai viso pasaulio mastu spręsti cigarečių kontrabandos problemą;
66. primena, kad iki šiol PSO Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo ratifikavo 32 šalys, iš jų tik aštuonios valstybės narės ir pati Sąjunga; ragina dešimt Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo pasirašiusių, bet jo neratifikavusių valstybių narių (Airiją, Belgiją, Daniją, Graikiją, Jungtinę Karalystę, Nyderlandus, Slovėniją, Suomiją, Švediją ir Vokietiją) tai padaryti;
67. tikisi neužilgo gauti Komisijos komunikato „Kovos su cigarečių kontrabanda ir kitokia neteisėta prekyba tabako gaminiais stiprinimas. Visapusė ES strategija“ galutinę įgyvendinimo pažangos ataskaitą (COM(2013)0324), kurią numatyta parengti 2018 m.;
68. palankiai vertina tai, kad nuo tada, kai 2016 m. balandžio mėn. Gelyje (Belgija) pradėjo veikti ES Jungtinio tyrimų centro tabako kontrolės laboratorija, ji gali nustatyti konfiskuoto tabako cheminę sudėtį ir būdingas savybes, o tai sudarys galimybę

¹ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl susitarimo su tabako bendrove (susitarimas su „Philip Morris International“) (OL C 50, 2018 2 9, p. 35).

patikrinti jo autentiškumą;

OLAF tyrimai ir vaidmuo

69. pažymi, jog iki šiol OLAF teisminės rekomendacijos valstybėse narėse įgyvendinamos labai ribotai; mano, kad tokia situacija yra netoleruotina ir ragina Komisiją užtikrinti visapusišką OLAF rekomendacijų įgyvendinimą valstybėse narėse;
70. apgailestauja, kad, nepaisant daugybės OLAF rekomendacijų ir tyrimų, baudžiamojo persekiojimo lygis valstybėse narėse siekia tik 30 proc. ir kai kurių valstybių narių teisminės institucijos OLAF rekomendacijų, susijusių su netinkamu ES lėšų panaudojimu, nelaiko prioritetu ir net OLAF tinkamai nesilaiko savo rekomendacijų; ragina Komisiją nustatyti taisykles dėl tolesnių veiksmų, susijusių su OLAF rekomendacijomis;
71. apgailestauja dėl to, kad nacionalinės teisminės institucijos atmeta apie 50 proc. OLAF bylų; ragina valstybes nares, Komisiją ir OLAF nustatyti OLAF pateiktų įrodymų priimtimumo sąlygas; ragina OLAF gerinti savo galutinių ataskaitų kokybę, kad būtų padidintas jų naudingumas nacionalinėms valdžios institucijoms;
72. ragina OLAF laikytis labiau realistinio požiūrio į savo susigrąžinimo rekomendacijas ir taip pat pranešti apie faktiškai susigrąžintas sumas;
73. primena, kad pagal OLAF reglamentą generaliniam direktoriui suteikiamas svarbus vaidmuo skundų dėl tyrimų nagrinėjimo procedūrose; primena, kad tiesioginis generalinio direktoriaus dalyvavimas OLAF tyrimuose kenkia jo vaidmeniui, taigi ir reglamentui;
74. ragina Komisiją persvarstant Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 nustatyti tinkamą Europos prokuratūros ir OLAF kompetencijų pusiausvyrą, sustiprinti procedūrines garantijas, išaiškinti ir sustiprinti OLAF tyrimo įgaliojimus ir nustatyti tam tikrą OLAF rekomendacijų ir ataskaitų skaidrumo lygį, taip pat išaiškinti taisykles dėl OLAF ir jo Priežiūros komiteto bendradarbiavimo ir galimybių naudotis vienas kito duomenimis;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos Audito Rūmams, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir OLAF priežiūros komitetui.